

KONTAKT

Sydslesvigsk Forenings informationsblad

Efterfølger

SSF efterlyser en efterfølger for Kerstin Pauls som amtssekretær i Ejdersted og bestyrer for Skipperhuset i Tønning.

Unge

Unge, hvis familie flytter nordpå, kan som noget nyt færdiggøre deres skolegang på de danske skoler i Sydslesvig.

Sjælesorg

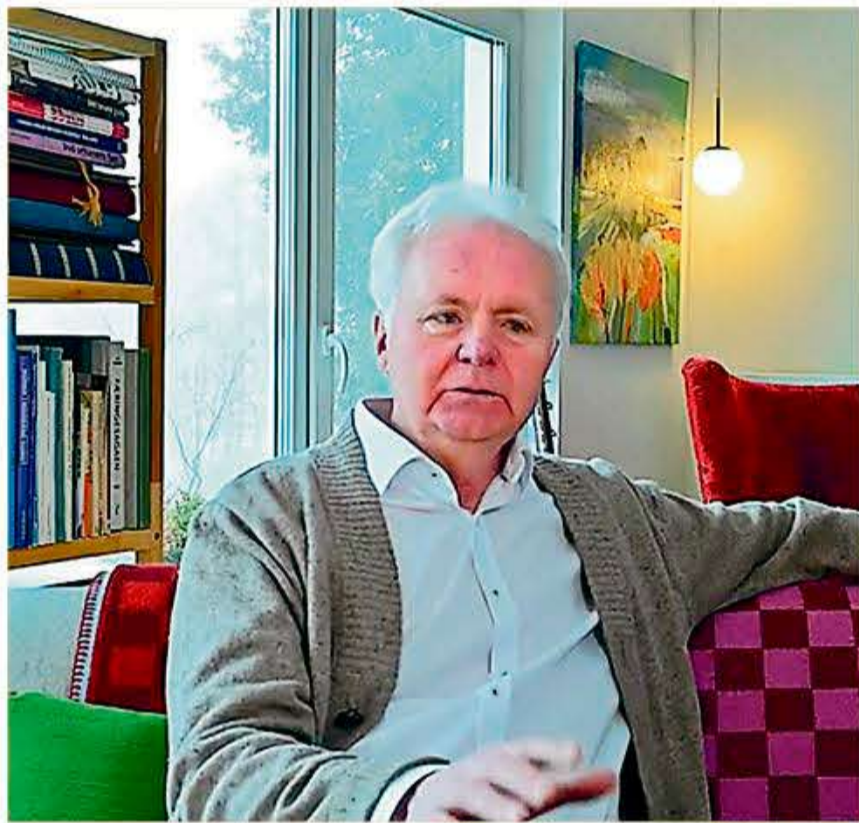
Pastor Henriette Heide Jørgensen skriver om emnet i en ny udgave af Dansk Kirke i Sydslesvigs kirkeside. (Ill.: folkekirken.dk)

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 2

Læs mere på KONTAKT side 3

FOREDRAG ONLINE

Ronald Risvig på YouTube. (Foto: SSF)

Humor og Evangelium

For nogle dage siden besøgte SdUs Matthias Runge og SSFs Rasmus Meyer Ronald Risvig, præst i Ugle Herred siden september 2020. I hans smukke hjem i Tarp danske kirke med den flotteste udsigt og besøg af mange fugle og endda et egern ude på terrassen optog de to et foredrag, som man nu kan hygge sig med derhjemme: "Humor og Evangelium". Humor har en forløsende kraft, som giver energi og gør det muligt at leve med de sider ved os selv og hinanden, som vi ikke umiddelbart er så stolte ved.

Ligesom humoren hjælper os til at kunne leve med det, der ikke kan gøres om og gøre det, der skal gøres. Sådan er det i den varme humor. Det er også her, vi ler med hinanden i stedet for at grine ad den anden. I den varme humor er vi ikke gennemskuet, men gennemlyst, af kærlighed. Således er den varme humor beslægtet med evangeliet – forløsende og frisættende. Så hvordan får vi fat i humoren og den i os?

Flere af de store danske humorister fra bl.a. Storm P. til Jørgen Ryg med flere hjælper os på vej til at kunne belyse den varme humor, ligesom TV-serien Matador er en skatkiste af forløsende og frisættende humor, hvor vi kan (gen)finde os selv. Som sagt: »Et foredrag der er lige til at grine af!«

OM RISVIG

Ronald Risvig (1953) er født og op-

vokset i Brande i en arbejderfamilie som den yngste af fem. Han medbringer ti års skolegang og har været blikkenslagerlærling, men en alvorlig arbejdsulykke kom på tværs, også for en lovende tid som fodboldspiller – målmand.

Efter højskoleophold i 1972-73 blev det til en butiksuddannelse, bygge- og bilsælger, HF og lærereksamen.

S senere kom der et ikke færdiggjort teologistudie til samt et virke som friskoleleder, skoleleder for oplysningsforbund, højskolelærer, vejleder og underviser for arbejdsledige, foredragsholder og forstander for "Højskolen En Bro Til Livet", en højskole for sindslidende – sideløbende med en uddannelse i gestaltterapi og sjælesorg. Risvig var præst i den grundtvigske valgmenighed Aulum-Vinding-Vind og skiftede som 60-årig til Ugle Herred i september 2020.

Han har udgivet »Nu-Næsten Og Kærligheden – 12 prædikener og en fortælling« og »Matador Og Kristendom – 24 fortællinger om vort liv«. Og en ny forventes klar medio september i år »Levende Stemmer – 12 begravelsesprædikener« – med illustrationer af kunstmaler Britta Egebjerg.

Følg foredraget på <https://youtu.be/HYZLZ71U9IM>

God fornøjelse ønsker SSFs kulturafdeling.

VIDEO-FOREDRAG

Jens Ringberg er DRs politiske analytiker på radio, tv og dr.dk og følger derfor de politiske begivenheder på Christiansborg tæt. (Foto: Kim Dang Trøng)

Drama og dagligdag på Christiansborg

Sydslesvigsk Forening indbyder til video-foredrag – for tilmeldte – med journalist Jens Ringberg om "Drama og dagligdag på Christiansborg" onsdag den 17. marts kl. 19.

RINGSBERG

Jens Ringberg er født 1960 og vokset op i Vendsyssel. Han har været journalist siden 1987 og tilbragt det meste af sit arbejdsliv på Christiansborg. Ringberg var i 10 år ansat på dagbladet "Det Fri Aktuelt". Siden 1999 har han været ansat i DR. Jens Ringberg er DRs politiske analytiker på radio, tv og dr.dk og følger derfor de politiske begivenheder på Christiansborg tæt.

Han er medvært på det populære radioprogram "Slotsholmen på P1" og har dækket alle vigtige politiske begivenheder i tre årtier og kendt alle de centrale skikkelser i dansk politik.

Han har fulgt en række af de store sager, lige fra tamilsagen i begyndelsen af 1990'erne til de dramatiske opgør om magten i flere af de politiske partier gennem årene og de store kriser som striden om Muhammedtegningerne, krigen i Irak og Afghanistan samt corona-pandemien i 2020.

FOREDRAGET

Hans foredrag "Drama og dagligdag på Christiansborg" handler om livet på Christiansborg – slottet, der både er skueplads for de politiske dramaer, landets ledelse og daglig arbejdsplads for over 1000 mennesker. Det handler om de personer, der har præget Borgen og dansk politik i en omskiftelig menneskealder – hvem har gjort størst indtryk? Det handler om de øjeblikke, hvor der skrives Danmarkshistorie. De afgørende stunder, hvor politisk magt

vindes og tabes. Og det handler om spillet mellem medier og politikere. Hvem bestemmer – og har balancen rykket sig?

Der er nok at berette om – og nok af anekdoter og historier til at binde det hele sammen. Og der vil være tid til spørgsmål og debat – også om de helt aktuelle begivenheder på Borgen.

TILMELDING

Tilmelding til SSFs kulturkonsulent Nina Lemcke, nina@syfo.de senest den 16. marts. Efterfølgende modtager man et link til foredraget og en beskrivelse af, hvordan man kan bruge Microsoft Teams. Tilbuddet er gratis. Foredraget varer cirka en time + en halv time, hvor det kan stilles spørgsmål via chat.

SKOLEFORENINGEN

Mindst 4 mill. euro ekstra til dagtilbud

For første gang i Skoleforeningens historie får omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen.

Skoleforeningens dagtilbudskontor har i de forgangne måneder rejst Sydslesvig rundt for at lave nye finansieringsaftaler med de 35 kommuner, der har danske dagtilbud. Baggrunden er, at Slesvig-Holsten har fået en ny lovgivning på dagtilbudsområdet (Kita-Gesetz), som også nyordner finansieringen.

56 TILBUD

Skoleforeningens 56 dagtilbud ligger fordelt på 35 kommuner i Sydslesvig. De børn, der går i disse dagtilbud, kommer dog fra langt flere kommuner, fordi for eksempel børnene i Tarp også kommer fra kommunerne Oversø eller Eggebæk. Denne spredning har i mange år været en stor udfordring for Skoleforeningen, fordi ikke alle oplandskommuner (de kommuner, der sender børn i et dagtilbud i en anden kommune) har været lige gode til at give tilskud. Den nye dagtilbudslov (Kita-Gesetz) ordner tilskud til dagtilbudsområdet på en helt ny måde. Fra 2025 får Skoleforeningen direkte tilskud via amterne for det arbejde, der udføres. Men i en overgangsfase på tre år udbetaler delstaten et fast beløb pr. barn via kredsene til alle de kommuner, hvor der er dagtilbud.

AFTALER

Dagtilbudschef Petra von Oettingen og kontorleder Marianne Rauten-

strauch har derfor rejst Sydslesvig rundt for at lave finansieringsaftaler med de 35 kommuner, hvor der lig-

ger institutioner. Formålet var at sikre, at de danske dagtilbud får deres andel af delstatens finansiering. - Det var et intensivt forløb, men det var også et godt forløb. Takket være en klar udmelding fra socialministeriet omkring finansieringen af de danske dagtilbud og med stor opbakning fra SSWs kommunalpolitikere, som vi har været i dialog med igennem forløbet, er det lykkedes os at få øget vores tilskud markant. Det er første gang i Skoleforeningens historie, at omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne får en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen, siger Petra von Oettingen.

4-5 MILL. EURO

Hun regner med, at tilskuddet bliver øget med mellem fire og fem millioner euro.

- Der er jo tale om en underskuds-dækning og vi har ikke forhandlet færdig med alle kommuner, så det er et cirka-tal på nuværende tidspunkt, siger hun.

I alt stiger delstatens andel af finansieringen på dagtilbudsområdet fra cirka 19 millioner i 2019 til cirka 23

Petra von Oettingen fra Skoleforeningens dagtilbudskontor: - Det er første gang i Skoleforeningens historie, at omkring 1000 danske børn fra oplandskommunerne får en reel ligestilling med børnene i flertalsbefolkningen. (Foto: Skoleforeningen)

millioner i 2021. Den nye lovgivning på dagtilbudsområdet sørger dog ikke kun for flere penge til alle dagtilbud i delstaten, den stiller også flere krav, som koster penge. - Der stilles både pædagogiske og administrative krav. Måden vi dokumenterer og budgetterer vores arbejde på skal laves om og bliver mere detaljeret i fremtiden, så der er stigende krav til digitalisering og regnskabsføring, siger Petra von Oettingen.

KRAV

- Desuden skærpes krav til bygninger, vedligeholdelse og brandsikring. På det pædagogiske område betyder den nye lovgivning, at Skoleforeningens pædagogmedhjælpere skal videreuddannes. Dagtilbudskontoret har sammen med UC Syd tilrettelagt et uddannelsesforløb, som medhjælperne skal igennem. »Kita-loven kræver også andet og nyt inventar, og der stilles nu også krav i forhold til digitale værktøjer til den pædagogiske hverdag sammen med børnene, noget der hænger godt sammen med Skoleforeningens egen digitaliseringsstrategi.

- Derfor er vi tilfredse med det resultat, vi har opnået, men der kan heller ikke herske tvivl om, at det er en tilskudsforhøjelse, som er nødvendig og retfærdig, siger Petra von Oettingen.

DSfS

DANSK KIRKE I SYDSLESVIG - KIRKESIDEN

Hvad er sjælesorg?

Sjælesorg kalder man den samtaleform, som præster tilbyder.

Man kan altid henvende sig til præsten og bede om en samtale om, hvad der måtte ligge på sinde og hjerte, og emnerne for en samtale behøver ikke direkte at have noget med ens tro at gøre.

Oftentimes handler det også om mere almindelige eksistentielle temaer – når livet er svært, angsten for døden, de svære nære relationer, usikkerhed, mindreværd, skyld og skam og så meget andet; almen menneskelige temaer, som hører til det at være menneske og som man ikke behøver en særlig uddannelse for at kunne indgå i samtale om. Vi lever nemlig i en tid, hvor vi bliver mere og mere vænnet til, at psykologer og psykoterapeuter er dem, der varetager denne eksistentielle samtale, og at det kræver en særlig uddannelse at kunne varetage denne samtale, også når det er 'helt almindelige' eksistentielle problemstillinger og spørgsmål, der hører til det helt almindeligt menneskelige.

Det er desværre en uheldig tendens, der i stedet for at duelliggøre os til almenmenneskeligt at hjælpe hinanden, når livet gør ondt, har en tendens til at professionalisere helt almindelige – dog svære – livstemaer. Det hører med til at være menneske, at livet kan være tungt og svært!

SAMMENLIGNE

I det følgende vil jeg prøve at udfolde mere, hvad der karakteriserer sjælesorg, i min optik, og jeg vil gøre det ved at sammenligne sjælesorg med psykoterapi, som er det håndværk psykologen, psykiateren og psykoterapeuten benytter sig af.

Hvilke ligheder og hvilke forskelle er der mellem de to samtaleformer. Jeg har været præst i snart 30 år; de 9 af dem, har jeg været præst i psykiatrien.

Ved siden af det er jeg uddannet psykoanalytiker og har haft en lille privat praksis igennem de sidste 17 år. Så mine to fag, præst og psykoanalytiker, har givet en del anledning

til gennem årene at reflektere over ligheder og forskelle mellem de to former for samtale.

Den helt fundamentale forskel mellem de to er, at psykoterapi er en videnskabeligt baseret psykologisk behandlingsmetode. Der er faste rammer om terapien – man mødes på bestemte tidspunkter i et bestemt tidsrum til en aftalt pris. Sjælesorg er ikke en behandlingsmetode, og samtalerne er ikke regulerede på samme måde som den terapeutiske samtale er.

BÅRET AF TRO

Sjælesorg er en samtale mellem to mennesker, hvor den ene søger hjælp og den anden tilbyder hjælp, med et bestemt fortegn. Det er nemlig en anden forskel mellem sjælesorg og psykoterapi, at der i sjælesorg er en bestemt forståelseshorisont.

Psykologen/ terapeuten inddrager ikke sig selv og egne holdninger men forholder sig neutralt. Det gælder ikke sjælesorgen, her er man jo netop kaldet på som et kristent menneske, altså med en bestemt forståelseshorisont for det at være menneske. I sjælesorgen er det den bibelske forståelse af mennesket, der så at sige er styrepinden for alt, hvad der sker i sjælesorgen hvad enten der er tale om livshjælp eller troshjælp.

To vigtige forskelle findes i det grundlæggende syn på mennesket og synet på ondskab: Mennesket er en synder men er trods synden omfattet af Guds kærlighed.

Det indeholder samtidig en erkendelse af menneskelig ondskab, der ikke kan behandles væk eller analyseres væk, men som kun kan tilgives. I psykoterapi vil man tale om det onde som den måde, hvorpå man handsker sin sjælelige smerte.

Og i megen psykoterapi, der hviler på humanistisk livsforståelse, vil man betragte aggression/ondskab som sekundære følelser, der opstår som resultat af psykisk smerte (som Kain, der led under misundelsens smerte og slog Abel ihjel). I udgangspunktet er men-

Pastor Henriette Heide-Jørgensen. (Foto: Lars Salomonsen)

nesket godt, og ondskab opstår som følge af dårlige forhold – forenklet og forsimplet sagt!

DEN DEPRIMEREDE

At være deprimeret (til forskel fra at have en egentlig klinisk depression) er en psykisk lidelse, der kræver behandling, men den ledsages ofte af en række eksistentielle spørgsmål og overvejelser, der tager farve af det depressive mørke, men også hører til det at være menneske. Det depressive kendetegn er (ikke alle behøver at være til stede på en gang): sænket stemningsleje, nedsat lyst, træthed, mørke tanker,

håbløshed, selvfølelsen daler, selvbefejdelse, skyldfølelse, tanker om døden, selvmordstanker. Tanker og overvejelser, som jeg tror, at de fleste mennesker kender om ikke andet så glimtvis.

Det, der adskiller det almindelige fra det deprimerede, er omfanget og intensiteten. Så der er brug for behandling; ofte er medicinsk behandling en god hjælp, men også psykoterapeutiske samtaler kan være en hjælp. Psykoterapeuten vil oftest tale på det psykologiske plan, fx sammen med klienten undersøge, hvordan opvækstbetingelserne har været, og hvordan de har påvirket synet på sig selv og synet på omverdenen, under-

soge hvad det er for tankemønstre og følelser, der fylder i klienten.

TROSNIVEAU

Som præst vil man derimod ofte møde sin samtalepartner på et eksistentielt trosniveau. Sjælesorgeriske samtaler med den deprimerede kan handle om at holde ud at tro med håb mod håb. At mørke tider hører med til menneskelivet – det er som hjorten, der skriger efter det levende vand, eller salmisten der fortvivlet udbryder 'min Gud, min Gud, hvorfor har du forladt mig?' eller som profeten Jonas, der sidder i hvalens bug i havdybet og kalder på en Gud, der tilsyneladende er blevet væk.

Samtalen kan handle om at anerkende, at trosmørke og følelser af gudsforladthed er en del af troens væsen. Det kan være samtaler om, at helvede ikke er en lokalitet men tilstand, hvorfra man må hentes ud af den Kristus, der nedstiger til dødsriget og henter de døde, de sjælsdøde op, til fornyet liv og fornyet håb.

Det er to forskellige måder at tale om det samme på – den psykologiske samtaleform benytter sig af den psykologiske forståelseshorisont, det psykologiske sprog og teoretisk dannelse, mens præsten benytter sig den bibelske symbolverden og dens store fortællinger om evigt menneskelige temaer og menneskers liv med den guddommelige virkelighed.

For mig at se er det ikke et enten eller, men de to former kan tilsammen udvide og fordybe hjælpen til den, der har hjælp behov. Men det er klart, at møder man mennesker i sjælesorg, der viser tydelige tegn på depression, eller anden psykisk lidelse, så skal man sende folk videre i behandling, men det udelukker jo ikke, at man godt kan tale med dem også. Det er ikke et enten eller.

Henriette Heide-Jørgensen, ny præst i Husum-Frederiksstad, cand. theol., Ph.D., dr. i psykoanalytiske studier